

Hallituksen esitys (HE 32/2026) eläinten hyvinvointilain muuttamisesta

Maa- ja metsätalousvaliokunta
16.4.2026

Riitta Rahkila DVM PhD
Elintarviketeollisuusliitto

Eläinten hyvinvointilain muutos

- Uuden eläinten hyvinvointilain mukaan porsaiden kirurginen kastraatio on Suomessa kielletty 12 vuoden siirtymäajan jälkeen 1.1.2035 alkaen.
- Missään muussa EU maassa sikojen kastraatioita ei ole lainsäädännön kautta kielletty.
- Kyseisen lain valmistelussa eläinten hyvinvointiin ja taloudellisiin vaikutuksiin liittyvät arviot jäivät kastraatiokiellon osalta puutteellisiksi.
- Kirurgisen kastraation kieltäminen aiheuttamassa merkittäviä taloudellisia haasteita suomalaiselle sianlihan tuotantoketjulle.

Eläinten hyvinvoinnin parantaminen

- Eläinten hyvinvointilain merkittävä parannus eläinten hyvinvoinnin kannalta on sikojen kirurgisen kastraation yhteydessä annettava kipulääke ja paikallispuudutus.
- Lihatalot ovat ottaneet paikallispuudutteen kipulääkkeen lisäksi käyttöön kaikilla tiloilla jo vuoden 2026 alusta lähtien.
- Tulehduskipulääkkeen ja asianmukaisesti toteutetun paikallispuudutuksen yhdistelmä on todistetusti tehokas kivunlievitysmenetelmä lyhytkestoisten paikallisten kirurgisten toimenpiteiden yhteydessä.
- Elintarviketeollisuusliitto kannattaa eläinten hyvinvointilain vaatimuksia puudutuksesta sekä tiineytys- ja porsimishäkkikiellosta.

Sikojen kirurgisen kastraation kiellon vaikutukset sikojen kokonaishyvintoiin

- Tutkimukset osoittavat, että lihasikavaiheessa olevat karjut kärsivät useammin vammoista kuin kastroidut karjut tai naaraat, sillä aggressiivinen käyttäytyminen on karjuilla yleisempää.
- Myös genetiikan kehittäminen on keskeisessä roolissa karjujen kasvattamisessa, mutta se vaatii vielä pitkäjänteistä työtä ja panostusta.
- Eläinten hyvinvoinnin näkökulmasta pitkähäntäisten karjujen ryhmäkasvatuksesta tarvitaan runsaasti lisää tutkimustietoa ja kasvatustieteen kehittämistä.

Kastraatiokiellon taloudelliset vaikutukset

- Kastraatiokiello aiheuttaisi mittavat kustannukset alkutuotannolle sekä teollisuudelle.
- PTT:n vuonna 2024 tuottaman selvityksen mukaan lisäkustannus toimialalle olisi arviolta jopa noin 390 miljoonaa euroa seuraavan kymmenen vuoden kuluessa.
- Ensimmäisenä EU-maana kirurgisen kastraation kieltämisestä aiheutuvana riskinä on suomalaisen sianlihan viennin arvon heikkeneminen.
- Tärkeimmät vientimaat eivät lähtökohtaisesti hyväksy kastroimattomien sikojen lihaa.
- Taloudellisesti kannattava vienti on olennaista kotimaisen tuotannon kilpailukyvyn ja kannattavuuden näkökulmasta.

Arvio taloudellisista vaikutuksista vuodessa*	
Alkutuotanto	2,6 milj. euroa
Teollisuus	9,7 milj. euroa (8,3 milj. euroa immunokastrointi)
Kotimaan myynti	Kirurgisen kastraation kiellon vaikutus todennäköisesti kasvattaa kustannuksia
Vienti	11,5–27,2 milj. euroa
Yhteensä	23,8–39,5 milj. euroa

[PTT-303-Kirurgisen-kastraation-kieltämisen-taloudelliset-vaikutukset-Suomen-sianlihantuotantoon.pdf](#)

Kastraatiokiellon taloudelliset vaikutukset

- Liha-ala on elintarviketeollisuuden suurin toimiala ja työllistää Suomessa laajasti. Sianlihan tuotannolla on merkittävä rooli työpaikkojen turvaamisessa ja hyvinvoinnin rakentamisessa, erityisesti maaseutualueilla.
- Karjujen ja karjunlihan laajamittainen käsittely vaatisi muutoksia ja mittavia investointeja läpi tuotantoketjun.
- Karjun lihaan sisältyy riski niin sanottuun karjunhajuun, ja se on myös koostumukseltaan erilaista kuin leikon liha, erityisesti rasvahappokoostumuksen ja teknologisten ominaisuuksiensa suhteen.
- EU-tasolla ei ole toistaiseksi vakiintunut luotettavaa, kustannustehokasta ja laajasti käyttöön soveltuvaa menetelmää karjunhajun tunnistamiseen.

Eläinten hyvinvointilain muutos

- Eläinten hyvinvoinnin edistäminen on kestävää vain EU:n jäsenmaiden yhteisillä ponnisteluilla tutkitun tiedon pohjalta, ei yksittäisten tuotantomääriltä pienien jäsenmaiden kansallisen sääntelyn ylimittaisella tiukentamisella.
- Eläinten hyvinvointialoitteiden edistäminen EU-tasolla loisi paremmat edellytykset kasvatusmenetelmien, vaihtoehtoisten kastraatiomenetelmien ja muutokseen tarvittavan teknologian kehittämiseksi kansalliseen tiukentamiseen verrattuna.
- Eläinten hyvinvointilainsäädännön tulisi perustua laajamittaisesti tutkittuun tietoon, ja lainsäädäntöä muutettaessa tulisi ottaa huomioon myös sosiaalinen ja taloudellinen kestävyys.
- Eläinten hyvinvoinnin kehittämisessä kannustimiin perustuvat menettelyt, kuten eläinten hyvinvointikorvaus, on todettu Suomessa hyvin toimiviksi.

Sikojen kastraatiokiellon kumoaminen

- Elintarviketeollisuusliitto kannattaa esitettyä sikojen kastraatiokiellon kumoamista.
- Mikäli suomalaisen tuotannon kilpailukykyä heikennetään siten, että tuotanto tosiasiallisesti siirtyy maihin, joissa noudatettavat vaatimukset ovat Suomea matalammalla tasolla, ei eläinten hyvinvoinnin kokonaisuutena arvioiden voida katsoa edistyvän tavoitellulla tavalla.
- Eläinten hyvinvoinnin lisäksi on huolehdittava kotimaisen tuotannon ja elintarviketeollisuuden kilpailukykyä.
- Kotimaisen kotieläintuotannon toimintaedellytysten heikentäminen vaarantaa kansantalouden lisäksi Suomen huoltovarmuuden.

Kiitos!

Lisätietoa: riitta.rahkila@etl.fi